

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Patent daje firmie luksus czasowego monopolu

Ochrona patentowa trwa 20 lat. To czas wystarczająco długi, aby w oparciu o własne pomysły przedsiębiorca mógł zbudować mocną pozycję na rynku – twierdzi Alicja Adamczak, prezes Urzędu Patentowego. Przekonuje też, że nie warto rezygnować z ochrony własności przemysłowej, bo daje to konkurentom szansę na skorzystanie z cudzych rozwiązań. **WIĘCEJ >D2**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Strategie zarządzania międzynarodowego oparte na własności intelektualnej. Promocja korzyści z ochrony własności intelektualnej w polskich przedsiębiorstwach” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. „Dotacje na innowacje – Inwestujemy w Waszą przyszłość”

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ Ochrona własności przemysłowej

Patent daje firmie luksus czasowego monopolu

Mariusz Gawrychowski
mariusz.gawrychowski@infor.pl

Dwudziestoletni okres trwania ochrony patentowej to wystarczająco długo, by w oparciu o własne rozwiązania techniczne przedsiębiorca mógł zbudować mocną pozycję na rynku – uważa Alicja Adamczak, prezes Urzędu Patentowego.

Szefowa Urzędu Patentowego namawia polskich przedsiębiorców do jak najczęstszego zastrzegania swoich rozwiązań technicznych oraz stosowania innych form ochrony własności przemysłowej.

– Brak ochrony patentowej to szansa dla konkurencji na skorzystanie z czyichś rozwiązań technologicznych bez potrzeby ponoszenia wydatków na badania i rozwój. Tymczasem patent daje firmom monopol na wynalazione rozwiązania – mówi Alicja Adamczak.

Większa konkurencyjność

Jej zdaniem, paradoksalnie, taki monopol nie hamuje rozwoju technologicznego, tylko go pobudza. Przedsiębiorcy bowiem chętniej inwestują w badania, mając pewność, że wydatki, które ponieśli na rozwój, nie pójdą na marne, tylko wrócą się. Natomiast konkurencyjne firmy mogą albo zakupić licencję, albo też zwiększyć swoje wydatki na badania naukowe, by wynaleźć jeszcze lepsze rozwiązanie.

– Jeśli firma myśli o ekspansji zagranicznej, powinna zadbać o to, by jej patenty były zgłoszone i chronione także w innych państwach niż Polska. Ma na to 12 miesięcy po zgłoszeniu wynalazku do Urzędu Patentowego – podkreśla Alicja Adamczak.

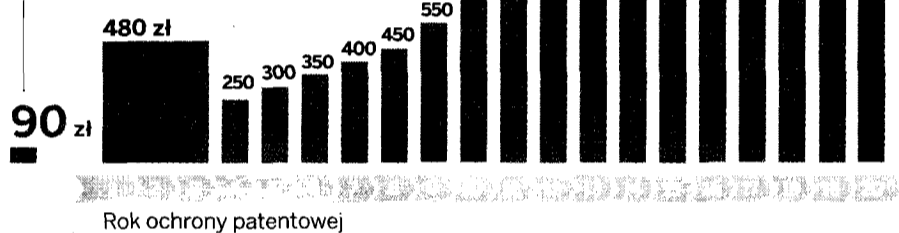
Oczywiste korzyści

Mimo że ochrona własności przemysłowej to nadal słaba strona polskiej gospodarki, to coraz więcej rodzimych

Ile kosztuje ochrona patentowa

Oplaty mogą być wnoszone w ciągu jednego roku przed terminem, w którym upływa poprzedni okres ochrony. Można również płacić w ciągu sześciu miesięcy po upływie terminu poprzedniego okresu ochrony, jednak wówczas cena wzrasta o 30 proc.

Publikacja
o udzielonym
patencie

Rys. LR

przedsiębiorców przekonuje się do tego, że warto właśnie na niej oprzeć swój model biznesowy. Korzyści są bowiem oczywiste.

– W 1998 roku zbankrutowała huta szkła w Wołominie. Dwa lata później kupiłem jej majątek i przyszłość firmy oparłem na rozwoju technologicznym oraz – co naturalnie – na ochronie własności przemysłowej – mówi Janusz Michan, prezes przedsiębiorstwa Termisil Huta Szkła Wołomin.

Termisil jest jedną z dwóch hut w Europie Środkowej i Wschodniej wytwarzających szkło żaroodporne. Posiada własną, zastrzeżoną markę Termisil, a jej produkty znane są na 40 światowych rynkach, w tym m.in. we Francji, w Niemczech, Rosji, Holandii, a nawet w Japonii, Korei Południowej, Egipcie, Kazachstanie i USA. Eksport stanowi ponad 30 proc. produkcji.

Według Janusza Michana, taka ekspansja nie byłaby możliwa bez korzystania z ochrony prawnej wynalazków.

Termisil posiada obecnie dwa patenty na naczynia żaroodporne. Jeden z nich (Grill & Drop System) to rozwiązanie, które uprościło przygotowywanie potraw

w piekarnikach lub kuchenkach mikrofalowych.

Na pokrywie naczyń są szklane krople, które dają efekt równomiernego nawilżania potraw, a na spodzie umieszczono podłużne ożebrowanie, które chroni potrawę przed przywieraniem do dna.

Dzięki wdrożeniu tego innowacyjnego rozwiązania do produkcji i jego ochronie patentowej naczynia systemu Grill & Drop są rozpoznawalne i sprzedawane na całym świecie.

Aby mieć wyłączność

– Bez ochrony patentowej nie wyobrażam sobie pracy nad nowymi lekami – twierdzi Łukasz Karnowski, menedżer w polskiej firmie farmaceutycznej Adamed.

Spółka jest liderem w produkcji leków dla wielu grup terapeutycznych, w tym w kardiologii, psychiatrii, pulmonologii, ginekologii, okulistyce oraz w leczeniu chorób układu pokarmowego oraz infekcji dróg moczowych.

Od 2000 roku Adamed posiada własny dział badawczo-rozwojowy, który obecnie zatrudnia prawie 100 naukowców. Trwają w nim prace nad nowymi lekami, m.in. przeciw rakowi, cukrzycy

i schizofrenii. Przez ten czas spółka opracowała ponad 20 patentów na własne formuły leków oraz odrębne trzy zgłoszenia patentowe na innowacyjne molekuly.

– Prace nad nowym lekiem trwają około 15 lat, kosztują około 1 mld dol. i nie gwarantują wprowadzenia leku do sprzedaży. To pokazuje, dlaczego w przemyśle farmaceutycznym ochrona własności intelektualnej jest tak ważna – podkreśla Łukasz Karnowski.

Zwraca uwagę na to, że okres ochrony patentowej trwa 20 lat. To daje zaledwie około pięciu lat monopolu na lek. Jest to bardzo krótki okres, by zwrócić się nakłady inwestycyjne, a firma zarobiła.

Przewaga konkurencyjna

Mieczysław Bąk z Krajowej Izby Gospodarczej twierdzi, że tego rodzaju przykłady są najlepszym dowodem na to, że ochrona i czerpanie korzyści z nowo tworzonej własności intelektualnej to jedne z najważniejszych czynników budowania przewagi konkurencyjnej.

– Polskie firmy coraz lepiej dostrzegają zagrożenia wynikające z braku ochrony własności intelektualnej i znają korzyści płynące

Jakie formalności trzeba załatwić

1. Zgłoszenia wynalazku dokonuje się przez wniesienie do Urzędu Patentowego podania wraz z opisem rozwiązania, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi, skrótem opisu i rysunkami.

2. Zgłoszenie powinno zawierać zastrzeżenie patentowe. Jest to najważniejsza część dokumentacji, bowiem stanowi podstawę do oceny zdolności patentowej wynalazku. Po udzieleniu patentu zastrzeżenia patentowe wyznaczają zakres przedmiotowy prawa wyłącznego z patentu na wynalazek.

3. Po upływie zgłoszenia patentowego Urząd Patentowy nadaje mu kolejny numer, stwierdza datę wpływu oraz zawiadamia o tym zgłaszającego bądź jego pełnomocnika.

4. Zgłaszający uiszcza na konto Urzędu Patentowego opłatę za zgłoszenie.

5. W toku rozpatrywania zgłoszenia UP może wezwać zgłaszającego do uzupełnienia dokumen-

tacji, usunięcia wskazanych braków oraz do złożenia oddzielnych zgłoszeń w przypadku stwierdzenia, że zgłoszenie zostało dokonane z naruszeniem przepisów o jednolitości.

6. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu patentu, jeżeli nie stwierdzi braku ustawowych warunków do uzyskania patentu. Decyzję pozytywną w sprawie udzielenia patentu Urząd może wydać najwcześniej po upływie 2 lat. Wynika to z procedury zakładającej publikację zgłoszonego wynalazku niezwłocznie po 18 miesiącach oraz z możliwości zgłaszania uwag przez osoby trzecie co do braku możliwości udzielenia patentu – przez okres 6 miesięcy od daty publikacji.

7. Udzielenie patentu następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za pierwszy okres ochrony.

8. Opłaty za dalsze okresy ochrony wynalazku płatne są z góry, nie później jednak niż w dniu, w którym upływa poprzedni okres ochrony.

z ochrony znaków towarowych, wzorów przemysłowych czy uzyskanych patentów. Dla wielu przedsiębiorców ochrona własności intelektualnej może być receptą na kryzys.

– Cieszy nas to, że w ostatnich latach odnotowujemy znaczący wzrost liczby napływających do nas zgłoszeń patentowych – mówi Alicja Adamczak.

Mieczysław Bąk zwraca uwagę na to, że pozyskanie patentu można sfinansować z funduszy unijnych.

Przedsiębiorstwo może na ten cel dostać nawet 400 tys. zł

z programu Innowacyjna Gospodarka.

Unijna dotacja może pokryć koszty związane z przygotowaniem zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego lub przemysłowego. Można dzięki niej pokryć koszty opłat urzędowych za to zgłoszenie, reprezentacji pełnomocnika przed odpowiednim organem ochrony własności przemysłowej, czy postępowania w zakresie unieważnienia lub stwierdzenia wygaśnięcia patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, albo prawa z rejestracji.